

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ในชั้นต่าง ๆ ต่อไปนี้ (1) ชั้นรับ (2) ชั้นตอบสนอง (3) ชั้นเห็นคุณค่า (4) ชั้นจัดระบบ (5) ชั้นเกิดกิจนิสัย

วิธีดำเนินการวิจัย กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสำรวจค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบทดสอบเชิงสถานการณ์ จำนวน 50 ข้อ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยแจกแบบสำรวจ จำนวน 400 ชุด และได้รับคืนจำนวน 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นแบบสำรวจที่สมบูรณ์ สามารถทำการวิเคราะห์ที่ได้จำนวน 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งผู้วิจัยนำแบบสำรวจที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ แล้วจึงนำเสนอข้อสรุปในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ประการที่ 1 การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน อยู่ในชั้นตอบสนองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.25 รองลงมาคือชั้นเห็นคุณค่า คิดเป็นร้อยละ 90.25

ประการที่ 2 การประหยัดและออม นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน อยู่ในชั้นตอบสนองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.75 รองลงมาคือชั้นรับ คิดเป็นร้อยละ 92.50

ประการที่ 3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน อยู่ใน
ชั้นเกิดกิจนิสัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.13 รองลงมาคือชั้นจัดระบบ คิดเป็นร้อยละ 93.13

ประการที่ 4 การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน อยู่ใน
ชั้นรับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95 รองลงมาคือชั้นตอบสนอง คิดเป็นร้อยละ 91.50

ประการที่ 5 การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน อยู่ใน
ชั้นตอบสนองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.50 รองลงมาคือชั้นจัดระบบ คิดเป็นร้อยละ 93.38

อภิปรายผลการวิจัย

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัด
กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ดังนี้
ค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 1 การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ นักเรียนมี
การรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน อยู่ในชั้นตอบสนองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.25 รองลงมาคือชั้นเห็นคุณค่า
คิดเป็นร้อยละ 90.25 ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กษิมา วิริยะ (2526 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษา
ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่อง การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 8 พบว่านักเรียนมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน
เรื่องการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ อยู่ในระดับที่ 4 และที่ 5 ซึ่งเป็นระดับที่พึง
ประสงค์ และยังสอดคล้องกับการค้นพบของ ขุภาพ พัทธเชฐียร (2526 : 73-74) ที่ศึกษาเรื่องความ
คิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็น
เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องความรับผิดชอบอยู่ในระดับที่พึงประสงค์

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐานในประการที่ 1 อยู่ในชั้นตอบสนอง
มากที่สุด (92.25 %) และรองลงมาคือชั้นเห็นคุณค่า (90.25 %) แสดงให้เห็นว่านักเรียนจำนวนมากยอมรับ
ว่าการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ นั้น เป็นสิ่งที่ควรนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตของ
ตนเองมากที่สุด ในขณะที่เพราะเป็นค่านิยมที่ปลูกฝังให้คนมีความเชื่อมั่นในความสามารถที่จะกระทำการใด ๆ
ด้วยความมานะพยายาม ชยันหมั่นเพียร อุตุน และมีความสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่การกิจที่ได้รับมอบ
หมาย จนบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยตนเอง การรู้จักพึ่งตนเอง มีความขยันขันแข็งเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน
ย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จในชีวิตได้และสามารถช่วยประเทศชาติให้เติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะจะช่วยขจัด
ความยากจนของสังคมลงได้ ส่วนการปลูกฝังให้ประชาชนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม เป็นสิ่ง

สำคัญในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ และความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันในหมู่คณะ จะทำให้งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ซึ่งหมายถึงความเจริญของประเทศด้วย เช่นกัน

ค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 2 การประหยัดและออม นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน อยู่ในขั้นตอนสนองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.75 รองลงมาคือขั้นรับ คิดเป็นร้อยละ 92.50 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิระวรรณ อามระดิษ (2522 : 62-64) ที่ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนชายและหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร มีการประหยัดและออมทรัพย์ อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ คือนักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขุภาพ พัทธชัย ที่ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า การประหยัดมัธยัสต์ การนิยมไทย นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าค่านิยมพื้นฐาน ในประการที่ 2 เรื่องการประหยัดและออม อยู่ในขั้นตอนสนองมากที่สุด (92.75 %) และรองลงมาคือขั้นรับ (92.50 %) นั้น มีค่าร้อยละไม่แตกต่างกันมากนัก แสดงให้เห็นว่าการประหยัดและออม มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาปฏิบัติในภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในขณะนี้ ดังนั้นนักเรียนจึงมีความพอใจที่จะตอบสนองในค่านิยมเรื่องการประหยัดและออมนี้เป็นจำนวนมาก เนื่องจากปัญหาดังกล่าวได้ทวีความรุนแรงมากในระยะหนึ่ง ทำให้สถานการณ์ต่างๆ ในประเทศเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยต้องกู้ยืมเงินของต่างชาติเพื่อนำมาใช้รักษาสภาพคล่องทางการเงินภายในประเทศ โครงการใหญ่ๆ ที่กำลังก่อสร้างเพื่อความเจริญของประเทศต้องหยุดชะงักลง คนว่างงานมีเป็นจำนวนมาก รัฐบาลต้องประกาศมาตรการให้คนไทยทุกคนประหยัด จึงจะสามารถอยู่รอดได้ โดยให้ทุกคนคำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจ คิดก่อนจ่ายใช้เท่าที่จำเป็น รู้จักใช้จ่ายในทางที่ถูกที่ควร มีความระมัดระวังในการดำรงชีพ การประหยัดนั้นเป็นการรู้จักใช้เงินและสิ่งของให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ การประหยัดจึงช่วยให้รู้จักวางแผนในการใช้เงินและสิ่งของให้คุ้มค่าและเหมาะสม การที่นักเรียนมีการรับรู้ในเรื่องการประหยัดและออม อยู่ในระดับสูง ย่อมแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของการประหยัดและออม ซึ่งจะเกิดผลดีแก่ตนเองและครอบครัวและประเทศชาติในที่สุด

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ประการที่ 3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย นักเรียน มีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน อยู่ในขั้นเกิดกิจนิสัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.13 รองลงมาคือขั้นจัดระบบ คิดเป็นร้อยละ 93.13 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพร กาญจนากาศ (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดโรงเรียนรัฐบาลเขตการศึกษา 7 พบว่า กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้ความสำคัญแก่ค่านิยมด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายสูงที่สุด โดยที่ค่านิยมประการอื่น ๆ เป็นค่านิยมที่มีความสำคัญในอันดับรองลงมา

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน ในประการที่ 3 อยู่ในขั้นเกิดกิจนิสัยมากที่สุด (94.13 %) และรองลงมาคือขั้นจัดระบบ (93.13 %) นั้น แสดงให้เห็นว่า การมีระเบียบวินัยเป็นการสร้างคนให้มีความประพฤติปฏิบัติไปตามกฎเกณฑ์ที่สังคมต้องการ ซึ่งกฎเกณฑ์นี้ ในสังคมส่วนใหญ่เรียกว่า กฎหมาย เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสังคมที่มีคนอยู่เป็นจำนวนมาก และมาจากที่ต่าง ๆ กัน การประพฤติปฏิบัติจึงอาจแตกต่างกันได้ ซึ่งยากต่อการควบคุม กฎหมายจึงเป็นเครื่องกำหนดแนวทางให้คนปฏิบัติตาม หากใครฝ่าฝืนก็ต้องรับโทษ จะเห็นได้ว่าค่านิยมพื้นฐาน ในประการที่ 3 นี้ มีบทลงโทษเมื่อบุคคลไม่ปฏิบัติตาม ซึ่งแตกต่างจากค่านิยมพื้นฐานประการอื่น ๆ ผลการวิจัยจึงปรากฏให้เห็นเด่นชัดว่านักเรียนเป็นจำนวนมาก มีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน ในประการที่ 3 นี้ อยู่ในขั้นเกิดกิจนิสัยมากที่สุด นั่นเอง นักเรียนจึงมีการวางแผน จัดระบบตัวเองและพยายามปรับตัวเองให้สอดคล้องกับการยอมรับของสังคมนั้น ๆ เพราะถ้าทุกคนเคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ฝ่าฝืน ทุกคนในสังคมก็จะอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

ค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 4 การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน อยู่ในขั้นรับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95 รองลงมาคือขั้นตอบสนอง คิดเป็นร้อยละ 91.50 ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศพร กาญจนากาศ พบว่ากลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ความสำคัญแก่ค่านิยมด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายสูงที่สุด โดยที่ค่านิยมด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา เป็นค่านิยมที่มีความสำคัญอยู่ในอันดับรองลงมา

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน ในประการที่ 4 อยู่ในขั้นรับมากที่สุด (95 %) และรองลงมาคือขั้นตอบสนอง (91.50 %) นั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความตั้งใจ ครวึกซา เชื่อถือ และเลื่อมใสต่อศาสนาเป็นจำนวนมาก และมีความพอใจที่จะตอบสนอง ด้วยการยึดถือปฏิบัติในแบบแผนความประพฤติที่ตั้งอยู่ในความดีงาม ตามหลักธรรมของศาสนา ผลการวิจัยที่พบนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อศาสนา มีจิตใจดวงม พร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม ที่ประกอบด้วย

คุณธรรม ในโอกาสต่อไป เพราะนอกจากจะเป็นประโยชน์แก่ชีวิตของแต่ละบุคคลแล้ว ยังเป็นประโยชน์แก่สังคมโดยรวมด้วย

ค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 5 การมีความรักชาติ ศาสนา กษัตริย์ นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน อยู่ในชั้นตอนตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.50 รองลงมาคือชั้นจัดระบบ คิดเป็นร้อยละ 93.38 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 5 ในชั้นดังกล่าวมาก แสดงให้เห็นว่าพื้นฐานจิตใจของนักเรียนได้รับการปลูกฝังให้มีความสำนึกในความรักชาติ ภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยโดยมุ่งมั่นส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงของประเทศ มีความภูมิใจ ความศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ มีความจงรักภักดีและศรัทธาในพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันที่ทำให้คนไทยมีกำลังใจและยึดเหนี่ยวทางจิตใจ จึงพบว่านักเรียนมีความตั้งใจที่จะตอบสนอง แสดงถึงความกตัญญูรู้คุณต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เท่าที่จะมีโอกาสปฏิบัติได้ และยังแสดงให้เห็นว่า นักเรียนจำนวนมากได้มีการวางแผนหรือร่วมสร้างแนวคิด เพื่อที่จะนำค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 5 นี้ ไปปฏิบัติในโอกาสต่อไป นอกจากนี้ ค่านิยมพื้นฐาน ประการที่ 5 ยังสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาของกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ที่ได้บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไว้โดยตรง ดังปรากฏใน รายวิชา ส 402 สังคมศึกษา โดยมีจุดประสงค์ของรายวิชา " เพื่อให้มีความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองและบทบาทหน้าที่ของพลเมืองที่มีต่อรัฐ ปฏิบัติตามกฎหมายและบทบาทหน้าที่ของตนและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข " และรายวิชา ส 031 การปกครองของไทย โดยมีจุดประสงค์ของรายวิชา " เพื่อให้มีความเข้าใจระบบการปกครองของไทย ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตน และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข " นอกจากนี้ยังปรากฏอยู่ในกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ โดยเฉพาะกรมสามัญศึกษา ได้จัดทำคู่มือสร้างเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา โดยได้กำหนดพฤติกรรมกรมประชาธิปไตยไว้ดังนี้คือ การรู้จักบทบาทและหน้าที่ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การมีความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การคิดเชิงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน การมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจด้วยมารยาทที่ดีตามวัฒนธรรมไทย การให้เกียรติซึ่งกันและกันตามฐานานุรูปการยอมรับและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของเอกบุคคล การใช้ปัญญาหรือเหตุผลในการตัดสินปัญหา การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การยึดมั่นในความกตัญญู เชิดชูสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การยึดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิต (กรมสามัญศึกษา , 2536 : 26-32)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสถาบันทั้งสามนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้คนไทยมีที่อยู่อาศัย มีศาสนาเป็นสถาบันที่ก่อให้เกิดความสุข และมีพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของชนในชาติ ดังนั้นจึงควรปลูกฝังให้ประชาชนเห็นความสำคัญและร่วมกันรักษาสถาบันทั้งสามนี้ตลอดไป

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” ดังได้กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ เพราะไม่มีค่านิยมพื้นฐานในด้านใด ที่มีการรับรู้อยู่ในระดับน้อย ข้อค้นพบนี้จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านครูผู้สอน

1. ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่จะส่งเสริมหรือปลูกฝังให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนา ค่านิยมเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ โดยครูทุกคนต้องร่วมมือกัน ประสานงานกัน และครูต้องช่วยกันทำตนเป็นแบบอย่างในการสร้างค่านิยมที่ดีงาม เพื่อจูงใจให้นักเรียนเกิดค่านิยมที่ถูกต้อง
2. ควรจัดกิจกรรมที่พัฒนาค่านิยมอย่างต่อเนื่อง เมื่อแนะนำให้ผู้รับการปลูกฝังได้รู้ถึงคุณค่า ประโยชน์และการสร้างให้เกิดศรัทธาแล้ว ผู้ปลูกฝังจะต้องบริหารจัดการกิจกรรมของค่านิยมนั้นๆ ให้ผู้รับการปลูกฝังได้ลงมือฝึกปฏิบัติ และเมื่อฝึกปฏิบัติไปนานๆ ก็จะก่อให้เกิดเป็นนิสัยขึ้น

ด้านผู้บริหาร

1. ผู้บริหารควรมีนโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาค่านิยมให้ชัดเจน และสนับสนุนนโยบายในทุกๆ ด้าน ที่ส่งเสริมปลูกฝังค่านิยมอย่างต่อเนื่อง
2. ควรสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริม พัฒนาค่านิยม เช่น ระบบการทำงาน และให้บุคลากรเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างค่านิยมที่ดีงามแก่นักเรียน
3. ควรมีการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย นับตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน หน่วยงานราชการ ธุรกิจเอกชนต่างๆ รวมทั้งประชาชนทั่วไป เพราะการพัฒนาค่านิยมจะต้องปลูกฝังตั้งแต่ระดับครอบครัวไปจนถึงระดับชาติ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการสำรวจการรับรู้ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดอื่นๆ และเขตการศึกษาอื่นๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบหาแนวทางในการพัฒนาค่านิยม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษารูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมในการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้นักเรียนได้มีโอกาสในการปฏิบัติมากขึ้น จะได้เกิดทัศนคติในการปฏิบัติตลอดไป

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคม และวัฒนธรรมที่ต่างต่างกัน เช่น การศึกษาวิจัยเปรียบเทียบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชุมชนประเภทต่างๆ เช่น ในชุมชนเมืองหลวง ชุมชนชานเมือง ชุมชนเมือง ในต่างจังหวัดและชุมชนชนบท ทั้งนี้เพื่อเป็นการศึกษาแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงค่านิยมพื้นฐานที่สำคัญของไทย รวมทั้งการยอมรับเอาค่านิยมใหม่ๆ มาแทนค่านิยมดั้งเดิม ผลการวิจัยในส่วนนี้จะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการส่งเสริมและการหาทางป้องกันการเสื่อมของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ และยังสามารถใช้ในการเตรียมการสอนการผสมผสานระหว่างค่านิยมดั้งเดิมกับค่านิยมใหม่ และการเตรียมการถ่ายทอดค่านิยมที่เหมาะสมกับสภาพของประเทศที่กำลังพัฒนาต่อไปข้างหน้าอีกด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย